

KONKURS HISTORYCZNY
DLA UCZNIÓW KLAS IV-VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2022/2023

Etap wojewódzki – model odpowiedzi i schemat punktowania

Uwaga! Nie można przyznać pełnej punktacji za odpowiedź zawierającą błąd rzeczowy.

Nr. zad	Odpowiedź	Schemat punktowania
1.1.	D	1 p.
1.2.	B	1 p.
1.3.	F	1 p.
2.	III → I → II	1 p.
3.	1. C 2. D 3. B	1 p.
4.1.	ROZSTRZYGNIECIE: NIE PRZYKŁADOWE UZASADNIENIA: Na ilustracji przedstawiono kolumnę Zygmunta III Wazy. Natomiast tekst dotyczy okresu panowania Jana Kazimierza, co można poznać po: - wspomnianej abdykacji władcy; - jego zmaganiach z hetmanem Lubomirskim (rokosz Lubomirskiego, a nie Zebrzydowskiego), zakończonych kompromisem (a nie zwycięstwem króla); - postaci żony, Ludwiki Marii Gonzagi, mającej na króla znaczny wpływ. <u>Należy uznawać wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi.</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 p. za poprawne rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie z adekwatnym odwołaniem <u>do obu źródeł</u>; • 0 p. za błędne rozstrzygnięcie (niezależnie od uzasadnienia) albo za poprawne rozstrzygnięcie z błędnym uzasadnieniem lub z odniesieniem do tylko 1 źródła, albo za brak odpowiedzi.
4.2.	ROKOSZ (ewentualnie także KONFEDERACJA)	1 p.
4.3.	FP	1 p.
5.1.	B	1 p.
5.2.	B	1 p.
5.3.	A	1 p.
6.	ROZSTRZYGNIECIE: NIE PRZYKŁADOWE UZASADNIENIA: Ilustracja dotyczy okoliczności elekcji Stanisława Augusta Poniatowskiego (wymieniony z imienia i nazwiska), co dodatkowo można poznać po: - wspomnianej wprost carycy Katarzynie i łączącej ją ze Stanisławem osobistej relacji; - nazwisku Czartoryskich jako przywódców stronnictwa Familii. Natomiast tekst dotyczy podwójnej elekcji (o czym mowa w tekście) Stanisława Leszczyńskiego i Augusta III, co spowodowało wybuch wojny o tron (tzw. wojna o sukcesję polską) pomiędzy zwolennikami Stanisława Leszczyńskiego oraz Augusta III Sasa. <u>Należy uznawać wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi.</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 p. za poprawne rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie z adekwatnym odwołaniem <u>do obu źródeł</u>; • 0 p. za błędne rozstrzygnięcie (niezależnie od uzasadnienia) albo za poprawne rozstrzygnięcie z błędnym uzasadnieniem lub z odniesieniem do tylko 1 źródła, albo za brak odpowiedzi.
7.1.	ROZSTRZYGNIECIE: I PRZYKŁADOWE UZASADNIENIA: Mapa dotyczy dziejów powstania kościuszkowskiego, co można poznać po: - kształcie granic państwa (Polska po II rozbiórze); - miejscach bitew (Raławice, Szczekociny, Maciejowice); - trasie przemarszu wojsk polskich (od Krakowa do Warszawy); - udziale w walkach wojsk pruskich.	<ul style="list-style-type: none"> • 1 p. za poprawne rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie z adekwatnym odwołaniem <u>do mapy i wybranego tekstu</u>; • 0 p. za błędne rozstrzygnięcie (niezależnie od uzasadnienia) albo za poprawne

	<p>Również Tekst I odnosi się do insurekcji kościuszkowskiej, co można poznać po:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odniesieniu do kos (kosynierów); - wspomnieniu nazwiska Jana Kilińskiego, dowódcy powstania w Warszawie; - wspomnieniu nazwiska Bartosza Głowackiego, który wślawił się podczas zdobywania rosyjskich armat w bitwie pod Raławicami; - sprzeciwie wobec woli Berlina i Petersburga, a więc Prus i Rosji. <p><u>Należy uznawać wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi.</u></p>	<p>rozstrzygnięcie z błędnym uzasadnieniem lub z odniesieniem do tylko 1 źródła, albo za brak odpowiedzi.</p>
7.2.	PP	1 p.
8.1.	<p>ROZSTRZYGNIECIE: B PRZYKŁADOWE UZASADNIENIA: Tekst dotyczy ataku powstańców na Belweder podczas nocy listopadowej w celu pojmania lub zabicia wielkiego księcia Konstantego, co można poznać po okrzyku „Śmierć tyranowi!” oraz wzmiance o szukaniu przez niego schronienia u polskiej żony, dla której poświęcił tron rosyjski.</p> <p>Pałac Belweder jest przedstawiony na ilustracji B.</p> <p><u>Należy uznawać wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 p. za poprawne rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie; • 0 p. za błędne rozstrzygnięcie (niezależnie od uzasadnienia) albo za poprawne rozstrzygnięcie z błędnym uzasadnieniem lub z odniesieniem do tylko 1 źródła, albo za brak odpowiedzi.
8.2.	KLASYCYZM (<u>nie uznajemy</u> odpowiedzi OŚWIECENIE)	1 p.
9.1.	C	1 p.
9.2.	B	1 p.
9.3.	E	1 p.
10.	III → II → I	1 p.
11.1.	<p>A PRZYKŁADOWE UZASADNIENIA: Tylko Tekst I może dotyczyć I wojny światowej, ponieważ zawiera informacje o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konflikcie Austro-Węgier z Serbią; - wystąpieniu Rosji w obronie Serbii; - systemie sojuszy, w ramach którego Niemcy były sojusznikiem Austro-Węgier, a Francja – Rosji. <p><u>Należy uznawać wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 p. za poprawne rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie z adekwatnym odwołaniem <u>do wybranego tekstu</u>; • 0 p. za błędne rozstrzygnięcie (niezależnie od uzasadnienia) albo za poprawne rozstrzygnięcie z błędnym uzasadnieniem albo za brak odpowiedzi.
11.2.	C → B → A	1 p.
12.1.	B	1 p.
12.2.	B	1 p.
12.3.	C	1 p.
13.	<p>A – ROMAN DMOWSKI – POLITYCZNY PATRON ARMII (JAKO LIDER KOMITETU NARODOWEGO POLSKIEGO) B – JÓZEF HALLER – DOWÓDCA ARMII</p> <p><u>Należy uznawać wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2 p. za poprawne podanie <u>imion i nazwisk obu postaci</u> oraz wyjaśnienie ich związku z dziejami armii; • 1 p. za poprawne podanie <u>obu imion i nazwisk</u> bez wyjaśnienia lub z błędnym wyjaśnieniem ich związku z dziejami armii, LUB za poprawne podanie <u>imienia i nazwiska</u> oraz związku z dziejami armii tylko jednej z postaci;

		0 p. za odpowiedź niespełniającą powyższych kryteriów.
14.	ROZSTRZYGNIĘCIE: TAK PRZYKŁADOWE UZASADNIENIE: Oba teksty dotyczą prezydenta Gabriela Narutowicza, co można poznać po: - nawiązaniu do zabójstwa i pogrzebu prezydenta wkrótce po wyborze na urząd (Tekst I); - informacji o tym, że był to pierwszy prezydent Polski (Tekst II). <u>Należy uznawać wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi.</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 p. za poprawne rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie z adekwatnym odwołaniem <u>do obu źródeł</u>; • 0 p. za błędne rozstrzygnięcie (niezależnie od uzasadnienia) albo za poprawne rozstrzygnięcie z błędnym uzasadnieniem lub z odniesieniem do tylko 1 źródła, albo za brak odpowiedzi.
15.1.	ENDECJA (ewentualnie PRAWICA, ZWIĄZEK LUDOWO-NARODOWY)	1 p.
15.2.	JÓZEF PIŁSUDSKI (wymagamy <u>IMIENIA</u> i <u>NAZWISKA</u>)	1 p.
16.1.	ROZSTRZYGNIĘCIE: A PRZYKŁADOWE UZASADNIENIA: Tekst odnosi się do polityki gospodarczej Adolfa Hitlera, co można poznać po informacjach o: - braku potrzeby modernizacji jego kraju; - początkowym wsparciu przemysłowców; - planach remilitaryzacji. Osiągnięcia gospodarcze Hitlera propaguje plakat A, co można poznać po: - widocznym symbolu swastyki; - napisach w języku niemieckim; - brunatnej koszuli i aryjskich cechach rasowych pracującego nazisty. <u>Należy uznawać wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi.</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 p. za poprawne rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie z adekwatnym odwołaniem <u>do tekstu i wybranej ilustracji</u>; • 0 p. za błędne rozstrzygnięcie (niezależnie od uzasadnienia) albo za poprawne rozstrzygnięcie z błędnym uzasadnieniem lub z odniesieniem do tylko 1 źródła, albo za brak odpowiedzi.
16.2.	(FRANKLIN D.) ROOSEVELT	1 p.
17.	CENTRALNY OKRĘG PRZEMYSŁOWY (ewentualnie <u>COP</u>)	1 p.
18.1.	C	1 p.
18.2.	ROZSTRZYGNIĘCIE: PRZECIWNIKIEM PRZYKŁADOWE UZASADNIENIE: Autor tekstu nazywa politykę appeasementu „polityką ustępstw i uległości, która stworzyła Monachium”, ze strony „międzynarodowego wstecznictwa”, a zatem są to słowa wyraźnie krytyczne. <u>Należy uznawać wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi.</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 p. za poprawne rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie; • 0 p. za błędne rozstrzygnięcie (niezależnie od uzasadnienia) albo za poprawne rozstrzygnięcie z błędnym uzasadnieniem lub z odniesieniem do tylko 1 źródła, albo za brak odpowiedzi.
19.1.	7	1 p.
19.2.	5	1 p.
19.3.	4	1 p.
19.4.	3	1 p.
20.	PP	1 p.
21.1.	ROZSTRZYGNIĘCIE: w TEKŚCIE II PRZYKŁADOWE UZASADNIENIA: Plakat był wymierzony w żołnierzy Armii Krajowej nazwanej „zapłutym karłem reakcji”.	<ul style="list-style-type: none"> • 1 p. za poprawne rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie z adekwatnym odwołaniem <u>do plakatu i wybranego tekstu</u>;

	<p>Pieśń żołnierzy AK została zacytowana w Tekście II, co można poznać po odniesieniach do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „nocy sierpniowych” (powstania warszawskiego); - braku doświadczenia bojowego („pierwszy marsz”; „pierwszy strzał”); - nieregularnego charakteru walk („nie grają nam surmy... ni werble”); - walk ulicznych (barykady, ulice, ogrody, „w twierdze zmieniły się domy”). <p><u>Należy uznawać wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • 0 p. za błędne rozstrzygnięcie (niezależnie od uzasadnienia) albo za poprawne rozstrzygnięcie z błędnym uzasadnieniem lub z odniesieniem do tylko 1 źródła, albo za brak odpowiedzi.
21.2.	FF	1 p.
22.1.	<p>ROZSTRZYGNIECIE: A PRZYKŁADOWE UZASADNIENIE: Wspomniany w tekście prezydent Naser to lider Egiptu, czyli państwa arabskiego. Ilustracja A zawiera napisy w języku arabskim oraz rysunki rozbitego okrętu wojennego i unieszkodliwionych spadochroniarzy, czyli sił wojskowych koalicji usiłującej odzyskać władzę nad Kanałem Sueskim, wbrew decyzjom egipskiego prezydenta.</p> <p><u>Należy uznawać wszystkie poprawne merytorycznie odpowiedzi.</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> • 1 p. za poprawne rozstrzygnięcie oraz poprawne uzasadnienie z adekwatnym odwołaniem <u>do tekstu i wybranej ilustracji</u>; • 0 p. za błędne rozstrzygnięcie (niezależnie od uzasadnienia) albo za poprawne rozstrzygnięcie z błędnym uzasadnieniem lub z odniesieniem do tylko 1 źródła, albo za brak odpowiedzi.
22.2.	FF	1 p.
23.1.	E	1 p.
23.2.	F	1 p.
23.3.	B	1 p.
24.1.	1	1 p.
24.2.	2	1 p.
24.3.	3	1 p.
25.	PP	1 p.
26.1.	<p>A – KAROL MARKS B – JÓZEF STALIN C – WŁODZIMIERZ LENIN D – MICHAŁ GORBACZOW</p> <p>(WYMAGAMY <u>IMION I NAZWISK</u>)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 4 p. – za poprawne rozpoznanie 4 postaci; • 3 p. – za poprawne rozpoznanie 3 postaci; • 2 p. – za poprawne rozpoznanie 2 postaci; • 1 p. – za poprawne rozpoznanie 1 postaci; • 0 p. – za odpowiedź niespełniającą powyższych kryteriów lub brak odpowiedzi.
26.2.	UPADEK ZWIĄZKU RADZIECKIEGO (ewentualnie również POROZUMIENIE BIAŁOWIESKIE)	1 p.
27.1.	C	1 p.
27.2.	B	1 p.
28.1.	E	1 p.
28.2.	D	1 p.
	RAZEM:	60 PUNKTÓW